Kuusamon lentoaseman saavutettavuuden kehittämisen rahoitusmalli vuosille 2027-2029

KH 24.11.2026
1172/02.05.01.00/2026

Valmistelija kaupunginjohtaja Tomi Timonen, puh. 050 454 8230

Ruka-Kuusamo Matkailu ry on esittänyt Kuusamon lentoaseman vaikutusalueen kunnille ja matkailualueille yhteistä saavutettavuuden kehittämisen toimintamallia vuosille 2027-2029. Tavoitteena on vahvistaa alueen lentoliikenteellistä saavutettavuutta, säilyttää nykyiset yhteydet, lisätä vuoroja ja ympärivuotisuutta sekä edistää uusien kansainvälisten lentoyhteyksien syntymistä Kuusamon lentoasemalle. Toimintamallin vetovastuu olisi Ruka-Kuusamo Matkailulla ja sen tueksi muodostettaisiin saavutettavuustyöryhmä, jossa mukana olevat kunnat ja matkailualueet osallistuvat tavoitteiden määrittelyyn, seurantaan ja vuosittaisiin rahoituspäätöksiin.

Esitetyn mallin mukaan saavutettavuustyön rahoitusta käytettäisiin lentoyhtiöneuvotteluihin, reittien kehittämiseen, kohdemarkkinointiin, kansainvälisten yhteyksien edistämiseen sekä saavutettavuuden seurannan ja raportoinnin organisointiin. Toiminnalle on määritelty mittarit, joiden avulla seurataan muun muassa kansainvälisten yöpymisten kehitystä, matkustajamääriä, lentoreittien toteutumista ja alueelle syntyviä talousvaikutuksia.

Rahoitusmallissa kuntien maksuosuudet perustuvat puoliksi kuntien asukaslukuun ja puoliksi kansainvälisten yöpymisten määrään. Pudasjärven kaupungin ja Syötteen matkailualueen osuudeksi on esitetty 14,9 prosenttia kokonaisrahoituksesta eli 14 906 euroa vuodessa. Kokonaisrahoitus on 100 000 euroa vuodessa ja sitoutumista esitetään kolmeksi vuodeksi. Rahoitusosuutta esitetään saavutettavuustyöryhmässä mukana oleville kunnille, jotka ovat Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi, Salla, Posio ja Suomussalmi.

Pudasjärven kaupungin näkökulmasta saavutettavuus on yksi matkailun ja elinkeinoelämän keskeisistä kilpailukykytekijöistä. Syötteen matkailualueen kasvun sekä kansainvälistymisen näkökulmasta Kuusamon lentoasemalla on merkittävä vaikutus alueen saavutettavuuteen. Yhteistyö tarjoaa mahdollisuuden osallistua lentoyhteyksien kehittämiseen, niiden markkinointiin ja alueen yhteiseen edunvalvontaan. Toisaalta kaupungin on tarkoituksenmukaista seurata vuosittain toiminnan tuloksia, kustannusten kohdentumista ja saavutettuja hyötyjä suhteessa rahoitusosuuteen.

Pudasjärven Kehitys Oy on käsitellyt asiaa hallituksessaan 23.9.2026 ja puoltaa osallistumista. Yhtiö pitää saavutettavuuden kehittämistä Syötteen matkailun kasvun kannalta tärkeänä. Kehitysyhtiön näkemyksen mukaan kustannusten jakoperustetta tulisi kuitenkin tarkastella siten, että se perustuisi ainoastaan kansainvälisten matkailijoiden osuuteen.

Ruka-Kuusamo Matkailun kautta on saatu tieto, että rahoitusmallin muuttaminen sen jälkeen, kun osa kunnista on jo hyväksynyt mallin, ei kuulemma ole enää mahdollista.

Kuitenkin Kuusamon lentokenttä palvelee Pudasjärvellä ennen kaikkea matkailun ja erityisesti kv-matkailun tarpeita, ei niinkään lentomatkustavien

kuntalaisten tarpeita. Näillä perusteilla Pudasjärven kaupungin on perusteltua osallistua rahoitusmalliin esitettyä pienemmällä panostuksella. Oulun lentokentän vastaavaan hankkeeseen ja saavutettavuuden kehittämiseen kaupunki osallistuu 2 euroa/asukas/vuosi, joten tarkoituksenmukainen osuus Kuusamon kentän hankkeelle voisi olla 1 euroa/asukas/vuosi eli 7 168 €/vuosi (asukasluku 31.12.2025).

Tarkempi esitys rahoitusmallista toimitetaan oheismateriaalina kaupunginhallituksen jäsenille.

Yritysvaikutusten arviointi: Matkailun saavutettavuuden parantamisella voi olla myönteisiä vaikutuksia Syötteen matkailualueen yritysten toimintaedellytyksiin, kansainvälisen matkailun kasvuun sekä alueen elinvoimaan. Mahdollisten uusien lentoyhteyksien ja lisääntyvien matkailijavirtojen vaikutukset kohdistuvat välittömästi matkailu-, palvelu- ja ohjelmapalveluyrityksiin sekä välillisesti muihin paikallisiin yrityksiin.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää osallistua Kuusamon lentoaseman saavutettavuuden kehittämisen yhteistyömalliin vuosina 2027-2029 enintään 7 168 euron vuosittaisella rahoitusosuudella edellyttäen, että yhteistyösopimuksessa määritellään toiminnan tavoitteet, raportointi ja vuosittainen seuranta.

Päätös

Jakelu